

Randuiala citirii Psaltirii

- [« Inapoi](#)
- [Inainte »](#)

Randuiala citirii Psaltirii

CUM SE CITESTE PSALTIREA LA SFINTELE SLUJBE DIN TOT ANUL

1. DE LA DUMINICA TOMII PANA LA 21 SEPTEMBRIE

(odovania Praznicului Inaltarii Sfintei Cruci),SE CITESTE ASA : in Sambata Saptamanii Luminate la vecernie, catisma 1.

Duminica dimineata la utrenie : catismele 2, 3 si polieleul in locul catismei 17, pentru ca e sarbatoare imparateasca. In toate celelalte duminici se citeste catisma 17, dar daca in vreuna din aceste duminici cade vreo sarbatoare imparateasca, sau sarbatoarea vreunui sfant cu polieleu, atunci in locul catismei a 17-a se canta polieleul si Marimurile sarbatorii aceleia.

Duminica la vecernie peste tot anul nu se citeste catisma, decat numai cand se intampla sa fie luni sarbatoare imparateasca, sau sfant cu polieleu ; atunci se pune duminica la vecernie catisma 1, starea intaia, cintindu-se "Fericit barbatul...".

Luni la utrenie se citesc : catismele 4 si 5, iar la vecernie, a 6-a. Marti la utrenie : catismele 7 si 8, iar la vecernie, a 9-a. Miercuri la utrenie : catismele 10 si 11, iar la vecernie, a 12-a. Joi la utrenie : catismele 13 si 14, iar la vecernie, a 15-a. Vineri la utrenie: catismele 19 si 20, iar la vecernie, a 18-a. Sambata la utrenie: catismele 16 si 17.

2. DE LA 22 SEPTEMBRIE PANA LA 20 DECEMBRIE (inceputul preserbarii Nasterii Domnului)SE CITESTE ASA :

In toate duminicile la utrenie, in locul catismei a 17-a, se canta polieleul, iar peste saptamana luni, marti, miercuri si joi la utrenie, se citesc cate trei catisme, iar la vecernie in toate zilele de peste saptamana (luni - vineri inclusiv) se pune catisma 18. De se va intampla vreo zi de sarbatoare imparateasca sau sfant cu polieleu; sau si numai cu slavoslovie, atunci la utrenie se citesc doua catisme si a treia la vecernie. Si se urmeaza asa :

Sambata la vecernie, catisma 1. Duminica la utrenie,catismele 2, 3 si polieleul. Luni la utrenie, catismele 4, 5 si 6. Marti la utrenie, catismele 7, 8 si 9. Miercuri,catismele 10, 11 si 12. Joi catismele 13, 14 si 15. Vineri, catismele 19 si 20, iar sambata catismele 16 si 17.

3. DE LA 21 DECEMBRIE PANA LA 14 IANUARIE INCLUSIV (odovania Praznicului Botezului Domnului) Catismele se citesc ca in intervalul de la Duminica Tomii pana la 21 septembrie (vezi mai sus).

4. DE LA 15 IANUARIE PANA IN SAMBATA DINAINTEA DUMINICII FIULUI RISIPITOR

Catismele se citesc ca in rastimpul dintre 22 septembrie - 20 decembrie. In duminicile din acest rastimp se citesc la utrenie, catismele 2 si 3, iar in loc de catisma 17 se canta polieleul "Robii Domnului...".

5. IN CELE DOUA SAPTAMINI DINTRE DUMINICA FIULUI RISIPITOR SI DUMINICA LASATULUI SEC DE BRANZA

Catismele se citesc iarasi ca in rastimpul dintre Duminica Tomii si 21 septembrie, cu deosebirea ca in cele doua duminici din aceasta perioada (Duminica Fiului risipitor si Duminica infricosatoarei judecati), dupa Catismele 2 si 3 si polieleul obisnuit (Robii Domnului...) se adauga si polieleul "La raul

Babilonului..." dupa care urmeaza "Binecuvantarile invierii" (Soborul ingeresc) ectenie mica, ipacoi al glasului de rand, antifoanele si celelalte.

6. IN SAPTAMANILE : 1, 2, 3, 4, si 6 ALE SFANTULUI SI MARELUI POST SE URMEAZA ASA :

Sambata seara : catisma 1, iar duminica dimineata, catismele 2, 3 si 17.

Luni la utrenie : catismele 4, 5 si 6. La Ceasul intai nu se pune catisma. La Ceasul al treilea, catisma 7.

La ceasul al saselea catisma 8. La Ceasul al noualea, catisma 9. La vecernie, catisma 18.

Marti la utrenie catismele 10, 11 si 12. La Ceasul intai, catisma 13. La Ceasul al treilea, catisma 14. La

Ceasul al saselea, catisma 15. La Ceasul al noualea, catisma 16. La vecernie, catisma 18.

Miercuri la utrenie : catismele 19, 20 si 1. La Ceasul intai, catisma 2. La Ceasul al treilea, catisma 3.

La Ceasul al saselea, catisma 4. La Ceasul al noualea, catisma 5. La vecernie catisma 18.

Joi la utrenie : catismele 6, 7 si 8. La Ceasul intai, catisma

9. La Ceasul al treilea, catisma 10. La Ceasul al saselea, catisma 11. La Ceasul al noualea, catisma 12.

La vecernie, catisma 18.

Vineri la utrenie : catismele 13, 14 si 15. La Ceasul intai, catisma nu se pune. La Ceasul al treilea,

catisma 19. La Ceasul al saselea, catisma 20. La Ceasul al noualea catisma nu se pune. La vecernie,

catisma 18.

Simbata la utrenie : catismele 16 si 17.

7. IN SAPTAMANA A 5-a A SFANTULUI SI MARELUI POST SE URMEAZA ASA :

Simbata seara : catisma 1. catismele 2, 3 si 17.

Luni dimineata: catismele 4, 5 si 6. La Ceasul intai, nu se pune catisma. La Ceasul al treilea, catisma 7.

La Ceasul al saselea, catisma 8. La Ceasul al noualea, catisma 9. La vecernie, catisma 10.

Marti la utrenie : catismele 11, 12 si 13. La Ceasul intai, catisma 14. La Ceasul al treilea, catisma 15.

La Ceasul al saselea, catisma 16. La Ceasul al noualea, catisma 18. La vecernie, catisma 19.

Miercuri la utrenie : catismele 20, 1 si 2. La Ceasul intai, catisma 3. La Ceasul al treilea, catisma 4. La

Ceasul al saselea, catisma 5. La Ceasul al noualea, catisma 6. La vecernie, catisma 7.

Joi la utrenie: catisma 8. La Ceasul intii nu se pune catisma. La Ceasul al treilea, catisma 9. La Ceasul

al saselea, catisma Vineri la utrenie : catismele 13, 14 si 15. La Ceasul intai nu se pune catisma. La

Ceasul al treilea, catisma 19. La Ceasul al saselea, catisma 20. La Ceasul al noualea nu se pune

catisma. La vecernie, catisma 18.

Simbata la utrenie : catismele 16 si 17.

Iar de se va intampla sa cada Praznicul Bunei-vestiri in Joia saptamanii a 5-a a Postului Mare, atunci Canonul cel Mare al Sfantului Andrei Criteanul se muta mai inainte si anume marti in aceeasi saptamana (vezi Triod, editia 1970, pag. 783, la Capetele lui Marco), adica slujba Canonului cel Mare se savarseste ca denie luni seara spre marti, iar citirea catismelor se face asa: Sambata seara la vecernie : catisma 1.

Duminica la utrenie: catismele 2, 3 si 17. La vecernie nu se citeste catisma.

Luni la utrenie: catismele 4, 5 si 6. La Ceasul intai, catisma 7. La Ceasul al treilea, catisma 8. La

Ceasul al saselea, catisma 9. La Ceasul al noualea, catisma 10. La vecernie, catisma 11.

Marti la utrenie : catisma 12. (Se citeste o singura catisma. A se vedea la Triod utrenia de joi din

saptamana a 5-a, care se muta in sa marti). La Ceasul intai nu se citeste catisma. La Ceasul al treilea,

catisma 13. La Ceasul al saselea, catisma 14. La Ceasul al noualea, catisma 15. La vecernie, catisma

16.

Miercuri la utrenie : catismele 19, 20 si 1. La Ceasul intai, catisma 2. La Ceasul al treilea, catisma 3.

La Ceasul al saselea, catisma 4. La Ceasul al noualea, catisma 5. La Vecernie se canta "Fericit

barbatul...", a doua zi fiind Praznicul Buneinvestiri.

Joi la utrenie : catismele 6, 7 si 8. La Ceasul intai, catisma 9. La Ceasul al treilea, catisma 10. La

Ceasul al saselea, catisma 11. La Ceasul al noualea, catisma 12. La vecernie nu se citeste catisma

(Vecernia fiind unita cu Liturgia Sfantului Ioan Hrisostom).

Vineri la utrenie : catismele 13, 14 si 15. La Ceasul intai nu se citeste catisma. La Ceasul al treilea,

catisma 19. La Ceasul al saselea, catisma 20. La Ceasul al noualea nu este catisma. La Vecernie, catisma 18. Sambata la utrenie : catismele 16 si 17.

8. IN SAPTAMANA PATIMILOR SE URMEAZA ASA:

In Sambata lui Lazar, seara, se pune catisma 1.

In Duminica Floriilor, la utrenie: catismele 2 si 3 si Polieleul.

Luni la utrenie: catismele 4, 5 si 6. La Ceasul intai nu se pune catisma. La Ceasul al treilea, catisma 7.

La Ceasul al saselea, catisma 8. La Ceasul al noualea nu se pune catisma. La vecernie, catisma 18.

Marti la utrenie : catismele 9, 10 si 11. La Ceasul intai nu se pune catisma. La Ceasul al treilea, catisma

12. La Ceasul al saselea, catisma 13. La Ceasul al noualea nu se pune catisma. La vecernie, catisma 18.

Miercuri la utrenie,: catismele 14, 15 si 16. La Ceasul intii nu se pune catisma. La Ceasul al treilea,

catisma 19. La ceasul al saselea, catisma 20. La Ceasul al noualea, nu se pune catisma. La vecernie,

catisma 18, fara metanii.

De aici inainte pina la Simbata Tomii nu se mai citeste Psaltirea, decat numai la utrenia Sambetei celei Mari (denia din seara Vinerii Patimilor), cand se citeste catisma 17 in trei stari, ca stihuri printre strofele Prohodului, dupa cum se arata la Triod.

9. CUM SE CITESTE PSALTIREA DEOSEBI (de fiecare credincios)

De esti preot incepi asa :

Binecuvantat este Dumnezeu nostru totdeauna acum si pururea si in vecii vecilor. Amin.

Iar de nu esti preot, zi: Pentru rugaciunile Sfintilor Parintilor nostri Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieste-ne pe noi. Amin.

Apoi se zic rugaciunile incepatoare : imparate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfanta Treime..., Tatal nostru...10. La Ceasul al noualea, catisma 11. La vecernie, catisma 12.

Apoi aceste tropare, glasul al 6-lea :Miluieste-ne pe noi, Doamne, miluieste-ne pe noi, ca nepricepandu-ne de nici un raspuns aceasta rugaciune aducem Tie, ca unui Stapan, noi pacatosii robii Tai, miluieste-ne pe noi.

Slava...

Cinstita praznuire a proorocului Tau, Doamne, cer arata Biserica Ta; ca ingerii cu oamenii impreuna se veselesc. Pentru rugaciunile lui, Hristoase Dumnezeule, in pace indrepteaza viata noastra.

Si acum...

M uite sunt multimile pacatelor mele, Nascatoare de Dumnezeu; dar catre tine nazuiesc, curata, cautand mantuire: cerceteaza neputinciosul meu suflet si te roaga Fiului tau si Dumnezeului nostru, ca sa-mi dea iertare de rautatile ce am facut, ceea ce esti una binecuvantata.

Dupa aceea: Doamne miluieste (de 40 de ori) si fa inchinaciuni cite poti. Apoi rosteste rugaciunea aceasta :Intru tot Sfanta Treime, Dumnezeule si Facatorul a toata lumea, ajuta-mi si indrepteaza inima mea, sa incep cu intelepciune si sa sfarsesc cu fapte bune acesti Psalmi insuflati de Dumnezeu, pe care Duhul Sfânt i-a rostit prin gura lui David si pe care si eu, nevrednicul, vo-iesc sa-i rostesc acum. Dar, cunoscandu-mi nepriceperea si cazand inaintea Ta, ma rog Tie si cer ajutor de la Tine: indrepteaza mintea mea, Dumnezeule, si-mi intaresta inima, sa nu ma ingreunez de graiurile gurii, ci sa ma veselesc de intelegerea cuvintelor si sa ma gandesc la lucrarea faptelor bune, ca luminandu-ma cu faptele cele bune, sa ma invrednicesc la judecata de sederea de-a dreapta Ta, impreuna cu toti alesii Tai. Deci, binecuvinteaza-ma, Stapanule, ca din inima sa rostesc cu limba mea asa:

Si sa incepi a citi Psaltirea incet si cu multa luare-aminte, fara sa te grabesti si cugetand mereu, ca sa intelegi si cu mintea cele ce citesti.

Cuvant inainte la Psalmi al Sfantului Vasile cel Mare

Toata Scriptura este insuflata de Dumnezeu si folositoare. Ea a fost scrisa de Duhul Sfânt pentru ca sa

gasim in ea, intocmai ca intr-un spital sufletesc, la care sa vina toti, doctoria potrivita pentru boala fiecaruia. Caci este scris: "doctoria este aceea care va face sa inceteze suferintele cele mari".

Intr-adevar, altceva ne invata cartile profetilor, altceva cele istorice, altceva Legea si altceva indemnurile date prin Proverbe. Cartea Psalmilor insa cuprinde in sine tot ceea ce este mai folositor in toate. Ea profetizeaza cele viitoare, insemneaza fapte istorice, da legi pentru viata, arata ce trebuie sa facem si, ca sa spunem intr-un singur cuvint, este o adevarata comoara de invataturi bune, punand la indemana fiecaruia, dupa sarguinta lui, tot ceea ce ii este de folos.

Ea vindeca ranile cele vechi ale sufletului si aduce cat se poate de grabnic insanatosirea celui de curand ranit. Ingrijeste de cel bolnav si pastreaza intreg pe cel sanatos. In genere, ea face ca patimile, care de-a lungul vietii omenesti cauta sa se cuibareasca in suflete, sa fie indepartate, si la aceasta ajunge prin crearea ingrijita a unei stari sufletesti pline de bucurie si de placere, care face ca in suflete sa ia fiinta cugetele cele intelepte.

Astfel, fiindca Duhul Sfânt stie ce greu este sa fim indrumati pe calea virtutii, din cauza ca noi dispretuim viata cea înalta, ca unii care suntem inclinati întotdeauna catre placere, ce a facut? El a împreunat laolalta cu dogmele placerea cantului, pentru ca, fara de stirea noastra, odata cu bucuria si frumusetea celor auzite sa primim si folosul care rezulta din cuvintele pe care le auzim.

De altfel tot asemenea fac si doctorii cei intelepti atunci cand au de dat bolnavilor doctorii amare : caci ei le amesteca mai intai cu miere si numai dupa aceea le dau celor ce nu ar putea sa le ia altfel. Deci, aceasta este cauza care a facut ca sa se ajunga si petru noi la cantarile acestea pline de armonie ale psalmilor, pentru ca cei care-i vor citi sa creada ca fac cantari, iar in realitate sa-si cultive sufletele.

Caci adevarul este ca niciodata cineva nu a iesit din biserica pastrand cu usurinta in minte cuvintele apostolice sau profetice, fie ele oricat de simple, in timp ce cuvintele psalmilor le canta toti credinciosii si nu arareori s-a intamplat ca cei care din cauza maniei aratau intocmai ca fiarele salbatice, de indata ce au inceput sa cante vreun psalm, la un loc cu altii, sa se intoarca apoi de acolo cu salbaticia din suflet imblanzita, datorita cantecului.

Psalmul este linistea sufletelor, rasplatitorul pacii, potolitorul galagiei si al valurilor gandurilor. El face sa slabeasca mania sufletului si infraneaza pornirea catre patimi; este tovarasul prieteniei, apropierea celor care stau departe, ca unul care impaca pe cei ce-si poarta vrajmasie. Caci cine, oare, mai poate fi socotit vrajmas al altuia, atunci cand isi uneste glasul la un loc cu el, pentru a da laolalta lauda lui Dumnezeu?

Psalmodia aduce cu sine tot ce poate fi mai bun: iubirea, facand din tovarasia laolalta a glasului un fel de trasura de unire între oameni; adunand pe credinciosi laolalta intr-un singur glas de cor, psalmul este alungatorul demonilor, aducatorul ajutorului ingeresc, arma pentru teama de noapte, liniste pentru oboseala zilei, pavaza si mangaierea oamenilor credinciosi, iar pentru femeile credincioase una din cele mai potrivite podoabe. Psalmul face ca pustiurile sa se arate locuite si patimile sa fie infranate. Inceput pentru incepatori, el este crestere pentru cei care propasesc pe calea virtutii si sprijin pentru cei care merg pe calea desavarsirii.

Psalmul este glasul Bisericii; el inveseleste sarbatorile si face sa se nasca in inima credinciosului dorul dupa Dumnezeu. Chiar si din inimile de piatra psalmul stoarce lacrimi. El este o fapta ingereasca, o traire cereasca, o mireasma duhovniceasca. Ce poate fi mai intelept, oare, ca aceasta povata a invatatorului care ne indeamna sa cantam, pentru ca in acelasi timp sa si invatam cele ce ne sunt de folos? Nu se intiparesc, oare, in felul acesta, in sufletele noastre si mai bine invataturile? Caci este de stiut ca invataturile care se dau cu sila nu pot sa dainuiasca in suflete, pe cand invataturile care patrund in suflet cu placere si bucurie raman de-a pururi.

Ce nu poate invata cineva din psalmi? Mareta barbatiei, exactitatea dreptatii, insemnatatea infranarii, desavarsirea judecatii, chipul in care trebuie sa rabde si tot ceea ce se poate spune despre lucrurile cele bune. Numai aici poate sa se gaseasca teologia cea desavarsita, aici prezicerea venirii in trup a Domnului Hristos, aici amenintarea judecatii celei vesnice, aici nadejdea invierii, aici teama de iad, aici fagaduinta maririi ce ne asteapta, ca si dezvaluirea tainelor celor nepatrunse, caci toate se gasesc adunate aici, in Cartea Psalmilor, intocmai ca intr-o comoara bogata, care este pusa la indemana tuturor.

Si, daca este adevarat ca exista mai multe instrumente muzicale, nu este mai putin adevarat ca profetul a armonizat cartea aceasta cu instrumentul numit psaltire, pentru ca, dupa cum se pare, el a voit sa arate cu aceasta harul Duhului Sfânt care rasuna in ea, intrucat dintre toate instrumentele muzicale numai psaltirea isi are cauza sunetelor venita din sus. Intr-adevar, la chitara si la lira sunetul rasuna dedesubtul locului unde sunt atinse coardele si numai psaltirea dintre toate instrumentele muzicale primeste sunetele din partea de sus a ei, indemnandu-ne cu aceasta ca si noi sa ne deprindem a cauta cele de sus si sa nu ne dedam patimior trupului, din cauza placerii ce ne-ar da-o cantecul.

Dealtfel, mai cred ca cuvântul profetic, prin constructia instrumentului acestuia, a voit sa ne arate un lucru adanc si intelept, ca adica toti cei plini de grija si cu sufletele senine pot fi usor condusi pe calea care duce catre cele inalte.

- [« Inapoi](#)
- [Inainte »](#)